

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Farstorps skola F-6 i Hässleholms kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Farstorps skola F-6* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Farstorps skola F-6* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn systematiskt leder och styr jämställdhetsarbetet på skolan samt följer upp att skolans jämställdhetsuppdrag finns med i undervisningen.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **18 september 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:10690) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på *Farstorps skola F-6* leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområde finns.

Skolinspektionen motivering till bedömningen är följande: Granskningen visar att rektorn utifrån ett brett underlag ser till att få en god bild av skolenhetens undervisning och resultat. Med utgångspunkt i denna bild gör rektorn en uppföljning och analys som ligger till grund för relevanta utvecklingsåtgärder och beslut om resursfördelning som syftar till att möta identifierade behov. Vidare visar granskningen

att rektorn har skapat en organisation som ger goda förutsättningar för samverkan och kollegialt utbyte som leder till lärande och utveckling av undervisningen. Rektorn ser även till att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga. Granskningen visar emellertid att rektorn inte organiserar något samlat arbete för jämställdhet.

Uppföljning och analys

Skolinspektionens granskning visar att rektorn utifrån ett brett underlag ser till att få en god bild av skolenhetens undervisning och resultat. Av inkommen dokumentation samt intervjuer med rektorn, representanter för elevhälsan och lärarna framgår att rektorn följer upp och analyserar kunskaps- och värdegrundsresultaten tillsammans med lärarna och elevhälsan, såväl efter terminsslut som löpande under året. Rektorn följer upp kunskapsresultat utifrån betyg, omdömen och mitterminsbedömningar på individ- och gruppnivå, vilka analyseras utifrån bland annat ämne, klass, årskurs och kön. Värdegrundsresultaten följer rektorn upp via en årlig elevenkät, Skolinspektionens elevenkät, hälsosamtal samt genom att delta i elevråd och möten med elevhälsa och lärare inom ramen för skolenhetens mötesstrukturer. Kränkingsanmälningar är ytterligare en indikator på hur värdegrundsarbetet faller ut. Rektorn berättar att hen får en bild av att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen genom dialog med lärarna, via lektionsobservationer samt genom att det ingår i skolutvecklingsarbetet som rektorn följer via lärarnas dokumentation. I övrigt följer rektorn upp undervisningen genom lektionsobservationer, vid medarbetarsamtal samt genom att ta del av lärarnas bedömningar och grovplaneringar i skolenhetens digitala plattform. Rektorn träffar även förstelärarna som leder skolans utvecklingsarbete och delar av skolans elevhälsoteam varje vecka och får i dessa möten ytterligare inblick i hur undervisningen bedrivs. Även arbetet med skolans kvalitets- och utvecklingsarbete kan ge rektorn information om undervisningens genomförande. Dessutom berättar lärarna och rektorn att de har återkommande informella diskussioner om undervisningen.

Granskningen visar vidare att rektorn med utgångspunkt i sin uppföljning och analys genomför relevanta utvecklingsåtgärder och fattar beslut om resursfördelning i syfte att möta identifierade behov. Av inskickad dokumentation framgår att huvudmannen årligen tar fram uppföljningsområden som skolorna bryter ner till lokalt behovsstyrda arbetsområden som följs upp i så kallade överenskommelser. Dessa överenskommelser är ett styrt kvalitetsarbete där skolans övergripande mål är indelade i kortare delmål som beskriver de insatser som respektive arbetslag ska göra samt hur arbetet ska följas upp. Utifrån huvudmannens uppföljningsområden har Farstorps skola detta läsår valt att prioritera specialpedagogik för lärande, en tillgänglig lärmiljö, differentierad undervisning samt betyg och bedömning. Av intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsans personal framgår att arbetet kring bedömning och betygssättning är ett

kommungemensamt utvecklingsområde med anledning av den nya läroplanen. Övriga utvecklingsområden har rektorn valt efter samråd med pedagogiska personalen. Uppföljningen av kunskapsresultaten visar att vissa elever har svårt att nå målen och att kunskapsresultaten generellt är förhållandevis låga. Rektorn har i sin analys kommit fram till att en orsak till det kan vara att lärarna behöver utveckla sin förmåga att möta elever i behov av ytterligare stöd eller utmaningar. Därför har skolan valt att utveckla arbetet med att hitta lämpliga stödstrukturer på gruppnivå genom att lärarna i samarbete med elevhälsan har fått hjälp att utvärdera och utveckla sin undervisning för att bättre kunna möta elever på olika nivåer. Analysen av kunskapsresultaten visade även att det på vårterminen 2022 var flera elever i årskurs 3 och uppåt som inte klarade kunskapskraven vilket fick rektorn att dels besluta om riktade insatser för dessa elever och dels inleda ett arbete med stödstrukturer i natur- och samhällsorienterande ämnen för de elever som nu går i årskurs 4-6. Vidare framgår av intervjuer med rektorn och lärarna att rektorn efter analys av kunskapsresultaten valde att inför innevarande läsår förändra klassindelningen så att årskurs 3, till skillnad från övriga klasser, inte läser åldersblandat. Detta för att få möjlighet att koncentrera resurserna i form av såväl lärare som elevassistenter dit de bäst behövs. Rektorn följer upp utvecklingsområdena genom att arbetet med överenskommelserna kontinuerligt dokumenteras så att rektorn kan ta del av det, medan riktade insatser mot enskilda elever följs upp i möten mellan lärare och elevhälsan. Av insänd dokumentation och intervjuer med rektorn och personal framgår att de ekonomiska resurserna fördelas genom ett förslag från förvaltningen som rektorn i samråd med personalen anpassar efter de lokala förutsättningarna. Av intervju med lärarna framgår att de har stora möjligheter att påverka fördelningen av personalresurser genom att de gemensamt diskuterar vilka behov de har när det gäller exempelvis schemaläggning eller extrastöd och lämnar förslag till rektorn som fattar beslut. Även elevhälsan är involverad i resursfördelningen, bland annat genom arbetet med åtgärdsprogram och särskilt stöd som ligger till grund för hur elevassistenter fördelas. Av intervju med elevhälsans personal framgår att rektorn följer upp resursfördelningen vid mitterminskonferenser och elevhälsomöten som hålls varje vecka.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn har skapat en organisation som ger goda förutsättningar för samverkan och kollegialt utbyte som leder till lärande och utveckling av undervisningen. Av insänd dokumentation och intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsans personal framkommer att rektorn har organiserat flera forum där personalen kan samverka. Lärarna möts två gånger varje vecka. Det ena tillfället är inriktat på drift och planering och det andra på diskussioner i arbetslagen och kollegialt lärande, bland

annat genom det skolutvecklingsarbete via överenskommelser som beskrivs under rubriken "Uppföljning och analys" ovan. Även om rektorn inte har möjlighet att delta i alla lärarnas möten så följer hen upp skolutvecklingsarbetet och det kollegiala lärandet genom att se till att det förs anteckningar som hen kan ta del av och kommentera i efterhand samt genom att delta i möten med förstelärarna varje vecka. Rektorn tar även del av lärarnas planeringar i skolenhetens digitala plattform. Av intervjuer med personal i elevhälsan framgår att de visserligen inte deltar i lärarnas regelbundna möten, men att de besöker skolan regelbundet och att det då är lätt att få kontakt med personalen. De berättar också att de för att utveckla samarbetet med lärarna under vårterminen kommer att erbjuda öppna tider varje vecka då lärarna kan boka möten med elevhälsans personal. All elevhälsopersonal träffas var sjätte vecka och specialpedagog, speciallärare och rektorn träffas varje vecka.

Vidare visar granskningen att rektorn ser till att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga. Av intervjuer och lektionsobservationer framgår att lärarna delar syn på eleverna och undervisningen. Rektorn berättar att hen har kommit överens med lärarna om att lektionerna ska ha gemensamt upplägg och att såväl mål som syfte ska vara tydliga för eleverna. Skolan har ordningsregler som tas fram tillsammans med eleverna och av intervjuerna framgår att personalen har en gemensam syn på trygghet och studiero. Av intervjuerna framgår även att rektorn diskuterar och följer upp skolans arbets- och förhållningssätt inom ramen för skolans mötesstruktur och utvecklingsarbete. Av intervju med rektorn och elevhälsan framgår att det finns rutiner för hur nyanställda tas emot som bland annat innehåller en introduktion till arbetsplatsen och ett uppföljningssamtal där rektorn kan stämna av hur det går. Vidare framgår att alla nyanställda lärare får en mentor i det pedagogiska arbetet samt en introduktion till elevgruppen och till enskilda elever av speciallärare. Lärare som saknar behörighet får dessutom stöd av en behörig ämneskollega kring undervisning och bedömning.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn inte organiserar något samlat arbete för jämställdhet. Av inskickad dokumentation och intervjuer med rektorn och personalen framgår att rektorn följer upp kunskapsresultat och resultat från trygghets- och trivselenkät, hälsoenkät och Skolinspektionens skolenkät med hänsyn till kön. Det framgår emellertid att såväl rektorn som personalen upplever att skolans låga elevantal gör det svårt att göra generella analyser utifrån kön. Skolenhetens statistik för läsåret 2021/2022 visar bland annat att pojkarnas resultat i årskurs 6 var lägre än flickornas i praktiskt taget alla ämnen. Rektorn berättar att hen har uppmärksammat skillnaderna, men att resultaten varierar över tid och att det inte finns något generellt mönster att pojkar alltid och i alla ämnen har lägre resultat än flickor. Att pojkarnas resultat var lägre än flickornas

vårterminen 2022 menar rektorn kan bero på dynamiken i den aktuella elevgruppen. I intervju med lärarna framkommer flera exempel på hur lärare tänker på jämställdhet när de fördelar talutrymme och väljer läromedel och aktiviteter. Lärarna berättar också att de återkommande för diskussioner kring könsnormer inom ramen för undervisningen, såväl sinsemellan som med eleverna, men att dessa insatser och diskussioner inte är del av ett jämställdhetsarbete som organiseras av rektorn. Av intervju med rektorn framgår att hen för närvarande inte ser till att det förs gemensamma diskussioner om jämställdhet på skolenheten. Det finns inte heller någon gemensam plan för hur man ska arbeta med jämställdhet och för att alla elever, oavsett könstillhörighet, får samma förutsättningar att lära sig och utvecklas.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn systematiskt leder och styr jämställdhetsarbetet på skolan samt följer upp att skolans jämställdhetsuppdrag finns med i undervisningen.

Skolinspektionens granskning visar att även om rektorn följer upp skillnader i resultat i förhållande till kön och det finns en medvetenhet om jämställdhet och könsnormer hos lärarna så saknar skolenheten ett gemensamt, systematiskt och strategiskt jämställdhetsarbete som leds av rektorn. Detta innebär att arbetet för att flickor och pojkar ska ha samma möjligheter och villkor blir beroende av enskilda lärares initiativ. Det innebär även att de insatser som görs inte följs upp eller utvärderas för skolan som helhet, vilket gör det svårt för rektorn att veta i vilken utsträckning skolan når jämställdhetsmålen.

Enligt 1 kap. 5§ skollagen ska utbildningen utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Enligt läroplanen¹ ska skolan aktivt främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar att synliggöra och motverka könsnormer som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Av läroplanen framgår vidare att sättet skolan organiserar utbildningen på, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma elevernas föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsam-

¹ Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

mans samt ges samma möjligheter att pröva och utveckla sin förmåga och sina intressen på lika villkor oberoende av könstillhörighet.² Vidare framgår av läroplanen att eleverna genom utbildningen ska utveckla en förståelse för hur olika uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter. Skolan ska därigenom bidra till att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska könsmönster och hur de kan begränsa människors livsval och livsvillkor.³ Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn har också ett särskilt ansvar för att utbildningen och undervisningen präglas av ett jämställdhetsperspektiv och organiseras så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet.⁴

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn tillsammans med lärarna diskuterar och planerar hur de gemensamt kan arbeta med jämställdhet. Ett strategiskt jämställdhetsarbete kan exempelvis innefatta regelbundna undersökningar av jämställdheten på skolenheten och att rektorn tillsammans med personalen analyserar underlag som kan indikera eventuella könsmönster. Rektorn kan även i medarbetarsamtal, lektionsobservationer och när hen följer lärarnas planeringar undersöka hur lärarna arbetar med jämställdhet och i samarbete med personalen utforma gemensamma strategier för hur jämställdhet och övriga värdegrundsfrågor kan tas upp i undervisningen. Rektorn bör också följa upp att de möjligheter som finns för att undervisa om jämställdhet inom ramen för kursplanernas centrala innehåll tas tillvara av alla lärare och att denna undervisning bedrivs på ett sådant sätt att eleverna stimuleras att omfatta dessa värden. Rektorn behöver även försäkra sig om att all personal på skolan verkar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans undervisning och arbete. Det går exempelvis att se över och försäkra sig om att läromedel speglar både kvinnors och mäns erfarenheter. För att jämställdhetsarbetet ska fungera väl behöver rektorn också ta ansvar för att tydliggöra vikten av att detta arbete bedrivs, säkerställa att förutsättningar finns för samverkan och gemensamma diskussioner samt följa upp det arbete som bedrivs på området.

² Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

³ Lgr 22, 2.1 Normer och värden

⁴ Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Skolinspektionens motivering till bedömningen är följande: Granskningen visar att undervisningen är strukturerad och att lektionerna har ett gemensamt upplägg som tydliggör undervisningens syfte och mål. Undervisningen är varierad och lärarna stöttar eleverna så att de kommer igång med sitt skolarbete och bibehåller engagemang i uppgifterna. Granskningen visar även att lärarna har höga förväntningar på eleverna och arbetar aktivt för att stärka deras motivation och självförtroende. Lärarna anpassar undervisningen så att den stimulerar och utmanar alla elever efter deras förutsättningar och behov och ser till att undervisningen innehåller moment som ger eleverna möjlighet att reflektera över sitt eget lärande och över frågor utan givet svar. Dessutom visar granskningen att lärarna använder olika metoder för att låta eleverna delta i planering och utvärdering av undervisningen.

Struktur, målfokus, variation och lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad och att lektionerna har ett gemensamt upplägg som tydliggör undervisningens syfte och mål. Av såväl intervjuer med lärarna och eleverna som av de samlade lektionsobservationerna framgår att lektionerna följer en struktur där läraren inleder med att berätta om dagens lektion och vilka moment den kommer att innehålla. I de fall lektionerna är dagens första lektion presenterar läraren även hela skoldagens innehåll i grova drag. Lektionernas innehåll förtydligas med text eller bilder på tavlan. På samtliga observerade lektioner förvissar sig lärarna om att eleverna är införstådda med lektionens innehåll genom att både ställa frågor till eleverna och genom att låta eleverna ställa frågor till dem. Lärarna knyter an till tidigare lektioner genom att i inledningen kort ta upp vad som då behandlats och avslutar ofta lektionen genom att kort sammanfatta vad de har gjort. Av intervjuer med rektorn, lärarna och eleverna framgår vidare att lärarna regelbundet tydliggör undervisningens syfte och mål för eleverna. Dels genom att skriva upp mål på tavlan, dels genom att berätta för eleverna varför de ska lära sig olika saker. Rektorn

berättar även att hen genom att ta del av lärarnas grovplaneringar kan säkerställa att undervisningen utgår från centralt innehåll och betygskriterier som konkretiseras i lärandemål som i sin tur ligger till grund för hur lärarna planerar sina lektioner.

Vidare visar granskningen att undervisningen är varierad och att lärarna stöttar eleverna så att de kommer igång med sitt skolarbete och bibehåller engagemang i uppgifterna. Av såväl intervjuer som lektionsobservationer framgår att lärarna gör undervisningen intresseväckande och lektionerna varierade genom att planera så att eleverna får möjlighet att både ta del av innehållet och arbeta på flera sätt i olika konstellationer. Till exempel presenterar lärarna innehållet genom såväl muntliga genomgångar som bilder och filmer samt ser till att lektionerna oftast innehåller arbete i grupper eller par för att eleverna ska få möjlighet att samarbeta och diskutera uppgifter och frågeställningar sinsemellan och med läraren. Elevhälsans personal berättar att lärarna är bra på att inom en tydlig lektionsstruktur medvetet byta aktivitet och innehåll lagom ofta, vilket gör att eleverna kan fokusera utan att behöva pausaktiviteter. Eleverna berättar att de får arbeta på olika sätt och med olika saker under lektionerna och att lärarna hjälper dem att komma vidare med uppgifterna. Lärarna berättar att de stöttar och uppmuntrar eleverna kontinuerligt under lektionerna och hjälper de elever som behöver det att hålla fokus genom att ofta och regelbundet leda dem vidare i arbetet med frågor eller förklaringar. Under de observerade lektionerna rör sig lärarna i klassrummet medan eleverna arbetar självständigt eller i grupper och hjälper de elever som ber om det. Lärarna stannar även till vid elever som inte bitt om hjälp och kontrollerar hur det går för dem samt diskuterar och tipsar om sätt att utveckla arbetet. I de fall elever har svårt att komma igång eller fastnar vid något moment guidar läraren dem vidare, antingen genom att förklara på ett annat sätt eller genom att exempelvis ställa frågor som ska leda eleverna rätt. Även under genomgångar i grupp stannar lärarna regelbundet upp och kontrollerar så att alla eleverna har förstått genom att exempelvis ställa frågor.

Stimulans och utmaningar

Granskningen visar att lärarna har höga förväntningar på eleverna och arbetar aktivt för att stärka deras motivation och självförtroende. Både rektorn och elevhälsans personal berättar att lärarna ställer höga men rimliga krav på alla elever, även de som har behov av mycket stöd. Lärarna säger att de känner sina elever bra och vet hur mycket de kan utmana dem utifrån var och ens behov och förutsättningar. Lärarna berättar att de bland annat ställer krav på eleverna och samtidigt stärker deras tilltro till sin förmåga genom att uppmuntra dem att försöka på egen hand i stället för att be om hjälp. Under de observerade lektionerna förmedlar lärarna förväntningar på eleverna genom att ställa frågor både till de elever som räcker upp handen och till de som inte gör det

samt genom att uppmuntra elever att utveckla sina uppgifter eller resonemang för att få dem att komma vidare. Av intervju med lärarna framgår att de arbetar aktivt med att stärka elevernas självförtroende genom att visa olika sätt att lösa uppgifter och genom att skapa ett tryggt och tillåtande klimat i klassrummen som gör att eleverna känner att det inte är farligt att göra fel. Vidare berättar såväl lärare som elever att lärarna ofta berömmar eleverna och berättar när de gör något bra. Detta framgår även av de observerade lektionerna då lärare vid flera tillfällen berömmar elevers svar på frågor, resonemang, hur de samarbetar eller hur de utför sina uppgifter.

Granskningen visar vidare att lärarna anpassar undervisningen så att den stimulerar och utmanar alla elever efter deras förutsättningar och behov. Av såväl observationer som intervju med rektorn, personalen och eleverna framgår att lärarna arbetar för att undervisningen ska vara utmanande och intressant för alla elever. Bland annat har lärarna genomgångar på olika nivåer, olika utformade prov samt uttänkta extrauppgifter som är anpassade till elevernas skiftande kunskapsnivåer. Det händer också att elever kan få uppgifter på en annan årskursnivå. Rektorn säger att hen genom lektionsobservationer och samtal med bland andra specialläraren vet att lärarna arbetar aktivt med stödstrukturer för att anpassa undervisningen till de olika eleverna. På samtliga observerade lektioner förekommer anpassningar som att elever får löpande instruktioner under enskilt arbete, tillåts välja bort moment som de ännu inte är redo för, får möjlighet att arbeta i angränsande grupper tillsammans med resurspersonal eller erbjudande om att ta paus om de behöver. Det finns även tillgång till hörselkåpor, skärmar samt grupper för att underlätta för eleverna att fokusera under enskilt arbete och arbete i grupp. Av intervju med eleverna framgår att de tycker att undervisningen är på en lagom svår nivå. De berättar att lärarna hjälper elever som tycker att något är svårt, att det finns anpassade läromedel och att resurspersonal finns tillgänglig för att särskilt stötta och hjälpa de elever som behöver.

Elevernas delaktighet i sitt eget lärande och i undervisningen

Granskningen visar att undervisningen innehåller moment som ger eleverna möjlighet att reflektera, både över sitt eget lärande och över frågor utan givet svar. Av intervjuerna och lektionsobservationer framgår att eleverna får möjlighet att prova olika metoder för att lösa uppgifter och att lärarna arbetar aktivt med att lära ut lärstrategier, bland annat genom att visa flera sätt att lösa uppgifter. Eleverna får exempelvis prova att arbeta både enskilt och i olika konstellationer och de får tillsammans redovisa svar på uppgifter och resonera om vilka Lösningstrategier som var bra och inte. Eleverna får även prova olika lässtrategier. Det framgår också att skolans elever får möjligheter att reflektera över frågor utan givna svar. Lärarna planerar in uppgifter och moment

som ger tillfälle till kritisk reflektion när de planerar de olika arbetsområdena och eleverna får ofta möjlighet till öppna reflektioner och diskussioner i flera ämnen. Eleverna berättar att de visserligen får lära sig olika sätt att lösa uppgifter och att lära sig, men de inte kan minnas om de har diskuterat vilka sätt de gillar att lära sig på. Av intervju med rektorn, elevhälsans personal och lärarna framgår emellertid att eleverna får diskutera och reflektera över sitt lärande och vilka sätt som passar dem i mentorssamtal, utvecklingssamtal och informella samtal i klassrummet.

Granskningen visar vidare att lärarna använder olika metoder för att låta eleverna delta i planering och utvärdering av undervisningen. Av intervjuer med rektorn, personalen och eleverna framgår att eleverna får påverka både undervisningens innehåll och arbetssätt. Bland annat framgår att eleverna ofta får välja mellan olika uppgifter, hur och var de vill arbeta, vad de vill göra när de är klara med en uppgift eller rösta om vad de ska göra på vissa lektioner. Rektorn påtar dock att hen och lärarna har diskuterat att lärarna kan behöva synliggöra för eleverna när de faktiskt får vara delaktiga i att påverka undervisningen eftersom de inte alltid är fullt ut medvetna om detta. Av intervjuerna framgår att eleverna även får vara med och utvärdera undervisningen genom att svara på frågor, berätta vad de har lärt sig eller gemensamt reflektera över lektionens arbetssätt och svårighetsgrad. Rektorn berättar att eleverna och lärarna tillsammans utvärderar undervisningen efter varje arbetsområde men att det även kan göras oftare, som efter en lektion eller en dag. Även sätten att utvärdera undervisningen skiljer sig åt. Av lektionsobservationer samt intervjuer med lärarna och elevhälsans personal framgår att utvärdering till exempel kan göras via samtal, genom att eleverna får fylla i så kallade exit-tickets där de får skriva vad de har lärt sig, hålla upp kort eller genom att eleverna gemensamt får reflektera över lektionens arbetssätt och svårighetsgrad. Av intervju med lärarna framgår emellertid att de tycker att de kan bli bättre på att låta eleverna med större regelbundenhet utvärdera själva undervisningen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skolinspektionens motivering till bedömningen är följande: Granskningen visar att det finns ett samlat arbete för att skapa studiero som eleverna deltar i. Skolan kartlägger även elevernas upplevelse av trygghet och vidtar ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa en trygg skolmiljö. Vidare visar granskningen att det trygghetsfrämjande arbetet bygger på ett gemensamt förhållningssätt.

Skolans arbete för att skapa studiero

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete för att skapa studiero och att eleverna deltar i detta arbete. Av inkommen dokumentation och samtliga intervjuer framgår att elevernas bild av studieron kartläggs genom utvecklingssamtal, hälsosamtal och årliga enkäter. Av intervjuerna framgår även att frågor som rör studiero diskuteras både inom ramen för skolans mötesstruktur och i informella samtal. Alla intervjuade framhåller att skolan har en god studiero, vilket även gäller för samtliga observerade lektioner. Lärarna tar upp att arbetet med att ha tydliga strukturer för skoldagar och lektioner är en del av arbetet med att skapa studiero eftersom det gör eleverna trygga och lugna att veta vad som ska hända. Insänd dokumentation och intervjuer visar vidare att personalen har en gemensam bild både av vad studiero är och har den ska upprätthållas. Till exempel berättar lärarna att de pratat om att studiero inte behöver innebära att det är helt tyst, utan att det finns utrymme för mer eller mindre ljudliga samtal och att olika moment ställer olika krav på studiero. Av intervjuerna framgår att lärarna arbetar förebyggande för att bibehålla studiero genom att de känner eleverna och kan anpassa undervisningen efter deras behov, men att de om det behövs säger till elever som stör. Detta iakttas även under lektionsobservationerna. Vid det fåtal tillfällen då elever blir oroliga eller något högljudda lugnas de genom att läraren säger deras namn, tittar på dem eller i något fall går fram till eleven och klappar hen på ryggen.

Skolans arbete för att skapa trygghet

Granskningen visar att skolan systematiskt kartlägger elevernas upplevelse av trygghet och vidtar ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa en trygg skolmiljö. Av inskickad dokumentation och intervjuer framgår att elevernas upplevelse av tryggheten på skolan kartläggs genom elevenkäter samt i samband med utvecklings- och hälsosamtal. Sammantaget visar kartläggningen att eleverna känner sig trygga i skolan. Ytterligare underlag för trygghetsarbetet är kränkingsanmälningar och det som lärarna fångar upp i det dagliga arbetet. Det framgår även att trygghetsfrågor diskuteras i flera forum inom ramen för skolans mötesstruktur. Bland annat ger varje lärare en bild av trygghetsläget i respektive klass under mitterminskonferenserna, vilket bidrar till att ge rektorn en samlad bild av trygghetsläget på skolenheten.

Vidare visar granskningen det finns ett trygghetsfrämjande arbete som bygger på ett gemensamt förhållningssätt. För närvarande arbetar personalen aktivt med att främja ett positivt språkbruk och med att lösa konflikter direkt för att de inte ska följa med in i klassrummet. Personalen ser även till att det finns organiserade rastaktiviteter och bussvärdar som tar emot vid skolskjutsarna. Lärarna berättar att skolan som en del av trygghetsarbetet även årligen ordnar vänskaps- och fadderdagar för att få elever i olika åldrar att lära känna varandra och stärka sammanhållningen. Skolan har gemensamma ordningsregler som årligen revideras tillsammans med elever via klass- och elevråd. Det finns även klassregler som respektive klass tar fram tillsammans med sina lärare. Av intervju med såväl lärare som elever framgår att dessa regler i allmänhet efterlevs. Skolan har även en konsekvenstrappa som personalen förhåller sig till. Vidare framgår av intervju med rektorn och personalen att lärarna har en gemensam syn på trygghet och vilka beteenden som är acceptabla och hur de ska agera när elever går över gränsen. Av intervju med rektorn, personal och elever framgår att eleverna är involverade i trygghetsarbetet genom att frågorna diskuteras i klass- och elevråd samt genom att de är med och utformar ordnings- och klassrumsregler. Eleverna är även involverade i planering och utformande av rastaktiviteter.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Skolinspektionens motivering till bedömningen är följande: Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar eventuella skillnader i bedömning och betygssättning. Rektorn ger även lärarna förutsättningar att samverka kring bedömning och betygssättning samt ser till att de använder sig av olika metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar.

Analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar eventuella skillnader i bedömning och betygssättning. Av inskickad dokumentation och intervju med rektorn framgår att rektorn följer upp och analyserar kunskapsresultaten i alla ämnen och gör jämförelser mellan ämnen, årskurser samt flickor och pojkar i syfte att upptäcka eventuella avvikelser och mönster i bedömning och betygssättning. Rektorn jämför även resultaten över tid på årskurs- och elevgruppsnivå samt resultat på gruppnivå med övriga skolor i kommunen. Vidare gör rektorn jämförelser mellan resultat på de nationella proven och elevernas betyg och konstaterar att de ligger på samma nivå. Av intervju med rektorn och personalen framgår att de dessutom går igenom betyg och bedömningar vid fyra tillfällen per läsår, dels efter varje termin, dels vid mitterminsavstämningar då hela kollegiet samlas och analyserar såväl betyg och bedömningar. Rektorn har noterat en del variationer mellan årskurser och mellan flickor och pojkar. Dessa variationer är emellertid så skiftande, både mellan ämnen och över tid, att rektorn inte har sett något entydigt mönster, utan drar slutsatsen att det handlar om individuella skillnader mellan elever som får stort genomslag i statistiken på grund av skolans låga elevantal. Av intervju med lärarna och elevhälsans personal framgår att de delar denna bild.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn ger lärarna förutsättningar att samverka kring bedömning och betygssättning samt ser till att de använder sig av olika metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar. Av insänd dokumentation samt intervjuer med rektorn

och personalen framgår att rektorn organiserar samverkan kring bedömning och betygssättning på flera sätt, både inom skolan och med lärare på andra skolor i rektorsområdet och kommunen. Bland annat organiserar hen sambedömning av nationella prov med lärare på andra skolor och ser till att lärarna använder Skolverkets bedömningsstöd och kartläggningsmaterial samt de diagnoser som finns i de olika läromedlen. Efter önskemål från lärarna har rektorn sett till att det nu finns mer tid för sambedömning än tidigare. Det gör att lärarna regelbundet kan hjälpas åt att säkerställa likvärdiga bedömningar genom att jämföra texter och uppgifter, både mellan elever, klasser och med tidigare år. Vidare framgår att bedömning och betygssättning är ett av skolans utvalda utvecklingsområden. Under höstterminen fick lärarna tillsammans med kollegor i rektorsområdet utbildning i bedömning och betygssättning av specialpedagog med anledning av den nya läroplanen. De fick även arbeta gemensamt för att tydliggöra lärandemål och betygskriterier samt läsa och diskutera texter med fokus på bedömning och betygssättning från bland annat Skolverket. Rektorn berättar att hen planerar att genomföra en liknande utbildningsinsats inför vårterminens betygssättning.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

X Kerstin Martinsson

Beslutsfattare
Signerat av: Kerstin Martinsson

X Ola Rydkvist

Föredragande

Signerat av: Ola Rydkvist

I handläggningen av ärendet har även utredaren Johan Bonham medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 4 lektionsobservationer.
- 2 gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 31 januari och 1 februari 2023. Besöket genomfördes av Johan Bohman och Ola Rydkvist.

Farstorps skola är en F-6-skola i Hässleholms kommun. Skolan har 36 elever i årskurserna 1–6 . Skolan ingår i ett rektorsområde med totalt tre skolor och leds av en rektor som har haft sin tjänst sedan 2019 och en biträdande rektor som har haft sin tjänst sedan 2021. Läsåret 2021/22 nådde samtliga elever i årskurs 6 minst de mål som ska uppnås i alla ämnen.